

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfzp.cz

Město Rakovník

Akční plán zlepšování kvality ovzduší města Rakovník 2025–2029

Městský úřad Rakovník

Odbor výstavby a životního prostředí

Obsah

1. Seznam zkratk	3
2. Seznam obrázků a tabulek.....	4
3. Pojmy	5
4. Úvod.....	8
5. Účel a cíle akčního plánu	10
6. Ovzduší města Rakovník.....	11
7. Přehled a popis opatření	16
8. Podpůrná opatření nezahrnutá do Akčního plánu	26
9. Seznam sledovaných indikátorů aktivit dle Akčního plánu zlepšování kvality ovzduší města Rakovník	32

1. Seznam zkratek

BaP	Benzo(a)pyren
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČSÚ	Český statistický úřad
DNSH	Do No Significant Harm (Zásada významně nepoškozovat životní prostředí)
DÚK	Doprava Ústeckého kraje
FVE	Fotovoltaická elektrárna
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IDPK	Integrovaná doprava Plzeňského kraje
IDSK	Integrovaná doprava Středočeského kraje
ISKO	Informační systém kvality ovzduší
ISPOP	Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností
KTSP	Kontrola technického stavu a provozu spalovacích kotlů
KÚ	Krajský úřad
MěR	Městská rada
MěÚ	Městský úřad
MŠ	Mateřská škola
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NPSE	Národní program snižování emisí
NPŽP	Národní program Životní prostředí
OPŽP	Operační program Životní prostředí
ORP	Obec s rozšířenou působností
OVŽP	Odbor výstavby a životního prostředí
OZO	Odborně způsobilá osoba
PID	Pražská integrovaná doprava
PM _x	Tzv. polétavé prachové částice, zkratka z anglického jazyka Particulate Matter
PZKO	Program zlepšování kvality ovzduší
REZZO (1-4)	Registr emisí a zdrojů znečištění ovzduší
SFŽP ČR	Státní fond životního prostředí
TZL	Tuhé znečišťující látky
ÚP	Územní plán
VOC	Volatile Organic Compounds (těkavé organické látky)
VÚMOP	Výzkumný ústav monitoringu a ochrany půdy, v.v.i.
ZPF	Zemědělský půdní fond
ZŠ	Základní škola

Seznam obrázků a tabulek

Obrázky

- Str. 6 Obrázek 1: 36. nejvyšší denní imisní koncentrace částic PM₁₀ pro výhledový rok 2025, imisní limit = 50 μg.m⁻³ (zdroj: ČHMÚ)*
- Str. 7 Obrázek 2: Průměrné roční imisní koncentrace benzo(a)pyrenu pro výhledový rok 2025 se zahrnutím dodatečné korekce emisí, imisní limit = 1 ng.m⁻³ (zdroj: ČHMÚ)**
- Str. 7 Obrázek 3: Vyznačení oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví vybraných skupin látek, 2023 (zdroj: ČHMÚ)*
- Str. 9 Obrázek 4: Administrativní členění Středočeského kraje
- Str. 10 Obrázek 5: Administrativní rozdělení okresu Rakovník – stav k 1.1.2016 (zdroj: ČSÚ)

Tabulky

- Str. 5 Tab. 1: Imisní limity pro celkový obsah znečišťující látky v částicích PM₁₀ vyhlášené pro ochranu zdraví lidí (zdroj: Zákon č. 201/2012 Sb., zákon o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů)
- Str. 12 Tab. 2: Koncentrace PM₁₀ vzhledem k imisním limitům, Rakovník, 2023 (Zdroj: [Měření kvality ovzduší - Oficiální stránka města Rakovník](#))
- Str. 27 Tab. 3: Přehled indikátorů dle aktivit uvedených v Akčním plánu města Rakovník

* 50 μg.m⁻³ = 0,00005 g na metr krychlový

** 1 ng.m⁻³ = jeden nanogram na metr krychlový, přičemž 1 ng.m⁻³ je tisícina mikrogramu na metr krychlový

2. Pojmy

Pro účely zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“), se *znečišťováním (emisí)* rozumí vnášení jedné nebo více znečišťujících látek do ovzduší. Jedná se o množství látek vypouštěných z konkrétních zdrojů za určitou dobu. *Úrovní znečištění (imise)* se rozumí hmotnostní koncentrace znečišťující látky v ovzduší nebo její depozice na zemský povrch za jednotku času, která vyjadřuje skutečnou zátěž ovzduší v místě působení na obyvatelstvo a ekosystémy.

Zákon o ochraně ovzduší dále definuje částice PM_{2,5} a PM₁₀ jako částice, které projdou velikostně selektivním filtrem vykazujícím pro aerodynamický průměr 2,5 μm / 10 μm odlučovací účinnost 50 %. V příloze č. 1 bodu 3 tohoto zákona jsou uvedeny imisní limity pro celkový obsah znečišťující látky v částicích PM₁₀ vyhlášené pro ochranu zdraví lidí.

Tab. 1 Imisní limity pro celkový obsah znečišťující látky v částicích PM₁₀ vyhlášené pro ochranu zdraví lidí

Znečišťující látka	Doba průměrování	Hodnota imisního limitu
Arsen	1 kalendářní rok	6 ng.m ⁻³
Kadmium	1 kalendářní rok	5 ng.m ⁻³
Nikl	1 kalendářní rok	20 ng.m ⁻³
Benzo(a)pyren	1 kalendářní rok	1 ng.m ⁻³

Pozn.: 1 ng.m⁻³ = jeden nanogram na metr krychlový, což odpovídá tisícině mikrogramu na metr krychlový

Další pojmy použité v dokumentu:

Bat / BAT – Nejlepší dostupná technika podle směrnice o průmyslových emisích (IED), stanovující nej přísnější dosažitelné emisní limity.

Benzo(a)pyren (B(a)P) - Karcinogenní polycyklický aromatický uhlovodík, typicky vznikající při spalování pevných paliv v lokálních topeništích. Jeho hlavním zdrojem je v České republice domácí vytápění.

Do No Significant Harm (DNSH) - Zásada, podle níž nesmí projekt významně poškozovat životní prostředí v žádné ze šesti environmentálních oblastí definovaných v taxonomii EU.

Fugitivní emise - Neregulované, unikající emise tuhých částic nebo plynů mimo organizované výduchy technologických zařízení.

Imisní limit - Zákonem o ochraně ovzduší stanovená nejvýše přípustná úroveň znečištění

ISKO – Informační systém kvality ovzduší – Databázový systém vedený ČHMÚ, který poskytuje aktuální i historická data o kvalitě ovzduší, emisích a meteorologických podmínkách. Slouží jako hlavní datový zdroj pro veřejnou správu i odbornou veřejnost.

KTSP – Kontrola technického stavu a provozu spalovacích stacionárních zdrojů. Podle § 17 odst. 1 písmena h) zákona o ochraně ovzduší je povinností provozovatele zdroje provádět pravidelně nejméně jednou za tři roky prostřednictvím fyzické osoby, která byla proškolená výrobcem spalovacího stacionárního zdroje a má od něj udělené oprávnění k jeho instalaci, provozu a údržbě a je uvedena v databázi odborně způsobilých osob podle § 17a (dále jen „odborně způsobilá osoba“), kontrolu technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o celkovém jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, a předkládat na vyžádání obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností doklad o provedení této kontroly vystavený odborně způsobilou osobou potvrzující, že stacionární zdroj je instalován, provozován a udržován v souladu s pokyny výrobce a tímto zákonem; pokud byla provedena pravidelná kontrola provozovaného kotle podle zákona o hospodaření energií, považuje se tím kontrola technického stavu a provozu podle tohoto zákona za splněnou v témže kalendářním roce; v takovém případě má provozovatel povinnost předložit na vyžádání obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností zprávu o této pravidelné kontrole.

Lokální topeniště – Malé spalovací zdroje sloužící k vytápění domácností, zejména kotle a krbová kamna na pevná paliva. Jde o hlavní zdroj emisí B(a)P a významný zdroj emisí PM_x v ČR.

Městská pozad'ová stanice - Typ pozad'ové stanice charakterizovaný umístěním v obytné nebo obchodní zástavbě, kde se měří běžná expozice obyvatelstva typická pro městské prostředí.

Mobilní měřicí stanice - Stanice určená k dočasnému měření kvality ovzduší na různých lokalitách, často využívaná ke krátkodobému ověření imisní situace nebo k doplnění dat z pevné monitorovací sítě.

Modal split - Podíl jednotlivých druhů dopravy na celkovém přepravním výkonu v daném území. Slouží jako nástroj pro plánování udržitelné mobility.

Nízkoemisní zóna (NEZ) – Je definována zákonem o ochraně ovzduší jako zóna, ve které je omezen provoz silničních motorových vozidel za účelem omezení znečištění ovzduší z dopravy a může ji stanovit rada obce na svém území nebo jeho části opatřením obecné povahy vydaným v přenesené působnosti. Pokud je to účelné ke zvýšení účinnosti nízkoemisní zóny, může rada obce v opatření obecné povahy stanovit pro vymezené části nízkoemisní zóny rozdílné emisní kategorie silničních motorových vozidel, které mají do vymezené části nízkoemisní zóny oprávnění k vjezdu. Pro účely zákona o ochraně ovzduší se za vjezd do nízkoemisní zóny nebo její části považuje také jízda v nich.

Odborně způsobilá osoba (OZO) - Fyzická osoba, která je oprávněna ke kontrole technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o celkovém jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, dle § 17 odst. 1 písm. h) zákona, a byla proškolená k jeho instalaci, provozu a údržbě výrobcem spalovacího stacionárního zdroje a je uvedena v databázi odborně způsobilých osob podle § 17a.

Pozad'ová (background) imisní stanice – Stanice umístěná mimo přímé vlivy dominujících lokálních zdrojů znečištění (např. hlavní dopravní tahy, velké průmyslové provozy). Slouží ke stanovení reprezentativní úrovně znečištění ovzduší pro širší území a odpovídá běžné expozici obyvatel. Používá se zejména k hodnocení dlouhodobých trendů.

Perfect-Air – Orientační (nereferenční) měřicí stanice sledující zejména koncentrace polétavého prachu PM_x a základní meteorologické parametry. Slouží pro informaci veřejnosti o aktuálním stavu ovzduší, nikoliv k oficiálnímu hodnocení imisních limitů.

REZZO je, jak uvádí ČSÚ, registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší, ve kterém je vykazováno množství znečišťujících látek vypouštěných do ovzduší. V závislosti na druhu zdroje a jeho tepelném výkonu je členěn na REZZO 1–4.

REZZO 1–4 - Kategorie zdrojů znečišťování ovzduší v Registru emisí a zdrojů znečištění:

- **REZZO 1 – velké stacionární zdroje,**
- **REZZO 2 – střední stacionární zdroje,**
- **REZZO 3 – malé spalovací a technologické zdroje,**
- **REZZO 4 – mobilní zdroje (doprava).**

Resuspenze – Znovu víření prachových částic z povrchu komunikací, chodníků a dalších ploch, způsobené zejména automobilovým provozem a větrem. Podstatně se podílí na koncentracích PM_{10} ve městech.

Ročenka kvality ovzduší – Každoroční publikace vydávaná ČHMÚ shrnující imisní situaci, trendy a zhodnocení kvality ovzduší v celé ČR.

Sekvenční vzorkovač – Automatické zařízení pro odběr filtrů se suspendovanými částicemi, umožňující přesné a pravidelné odebírání vzorků ovzduší pro laboratorní analýzu.

Tepelný příkon spalovacího zdroje – Hodnota vyjadřující celkové množství tepelné energie dodané palivem do spalovacího zařízení za jednotku času. Podle hodnoty příkonu se určují povinnosti provozovatele zdroje dle zákona o ochraně ovzduší.

3. Úvod

Zpracování Akčního plánu zlepšování kvality ovzduší města Rakovník (dále jen „APZKO“) vychází z Programu zlepšování kvality ovzduší (PZKO) pro zónu Střední Čechy – CZ02, vyhlášeného dne 18. 2. 2021 ve Věstníku, ročník XXXI, únor 2021, částka 2. V tomto dokumentu je mimo jiné uvedeno, že na území města Rakovníka mělo být v roce 2023 63 % plochy s překročeným imisním limitem benzo(a)pyrenu po aplikaci stávajících opatření.

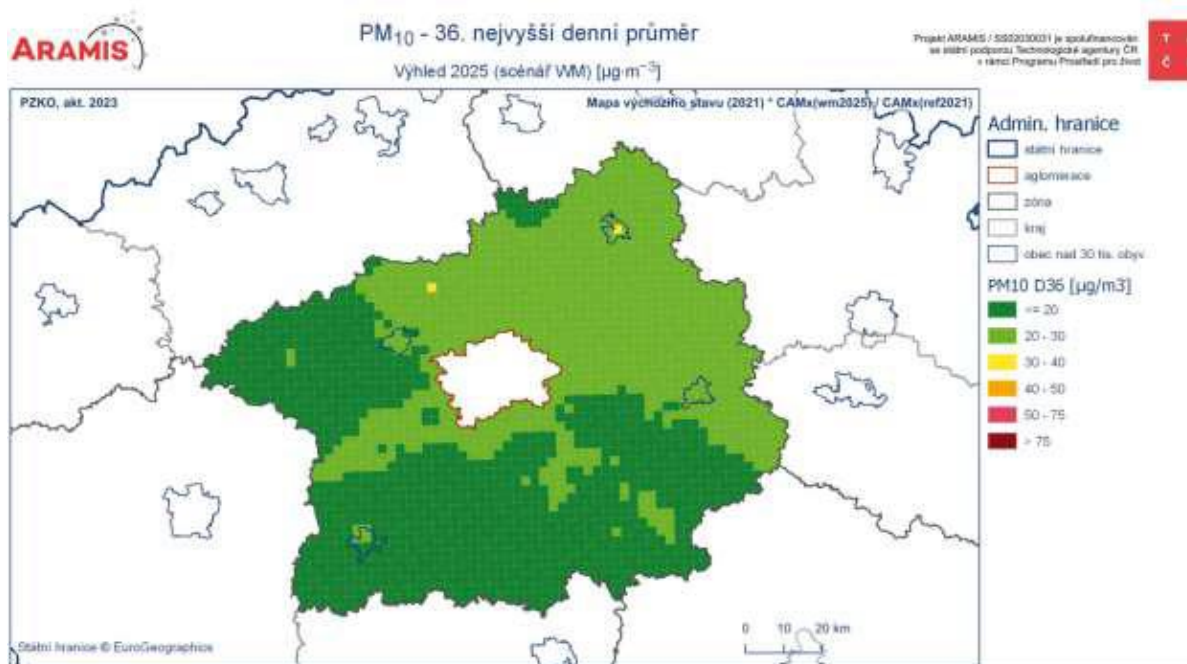
Následně byla Ministerstvem životního prostředí provedena aktualizace Programu zlepšování kvality ovzduší podle § 9 odst. 5 zákona o ochraně ovzduší, která byla publikována ve Věstníku MŽP, ročník XXXIV, květen 2024, částka 4. Z této aktualizace vyplývá, že realizace stávajících opatření PZKO 2020, společně s realizací opatření vyplývajících ze zákona o ochraně ovzduší a opatřeními Národního programu snižování emisí České republiky (ve znění aktualizace z roku 2023), je pro dosažení stanovených cílů nadále dostatečná.

V aktualizaci výše uvedeného dokumentu se dále konstatuje, „že:

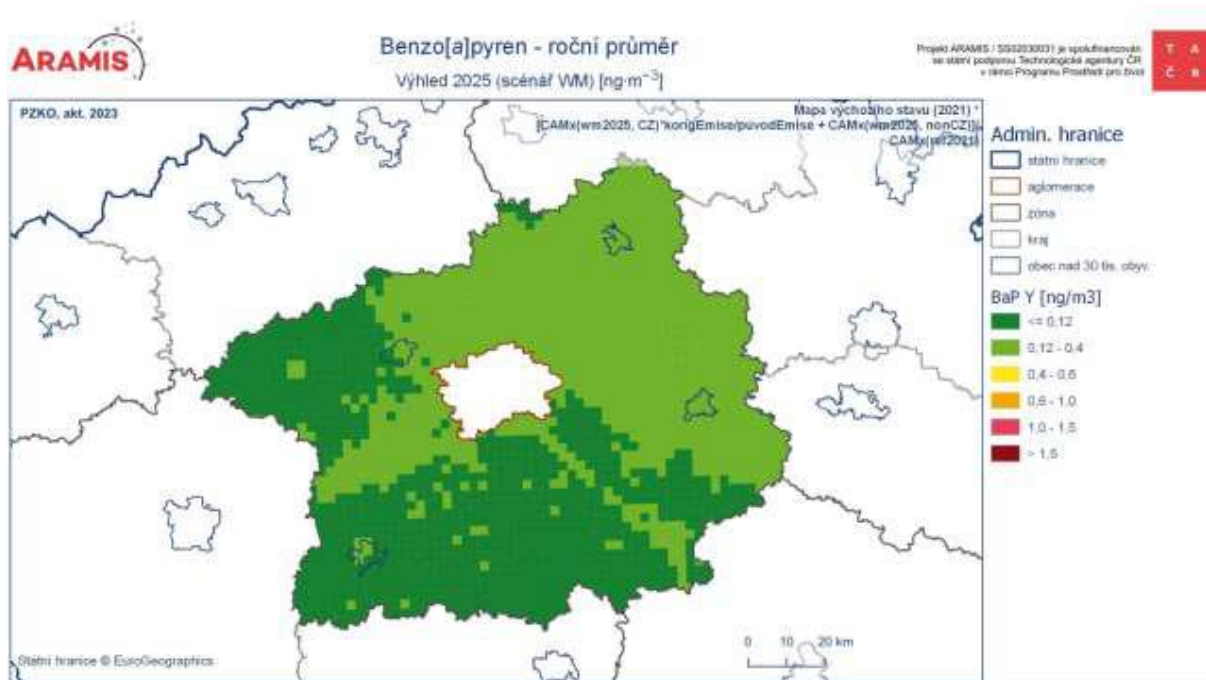
- *s ohledem na cíle stanovené pro benzo(a)pyren a částice PM₁₀ plní PZKO CZ02 2020 svůj účel a závěry v něm učiněné je možné považovat i nadále za platné, a to bez ohledu na posun platnosti zákazu provozu zastaralých kotlů, který je těžištěm projektovaného snížení znečištění ovzduší dle PZKO CZ02 2020.“* ([Věstník Ministerstva životního prostředí - částka 4/2024 - gov.cz](#)).

Modelové projekce vývoje kvality ovzduší Středočeského kraje pro rok 2025 obsažené v uvedené aktualizaci, jsou uvedené níže (obr. 1 a obr. 2) a potvrzují očekávaný pozitivní trend ve vývoji imisních koncentrací hlavních sledovaných znečišťujících látek.

Obr. 1 36. nejvyšší denní imisní koncentrace částic PM₁₀ pro výhledový rok 2025, imisní limit = 50 µg.m⁻³ (zdroj ČHMÚ), barevně vyznačen Středočeský kraj

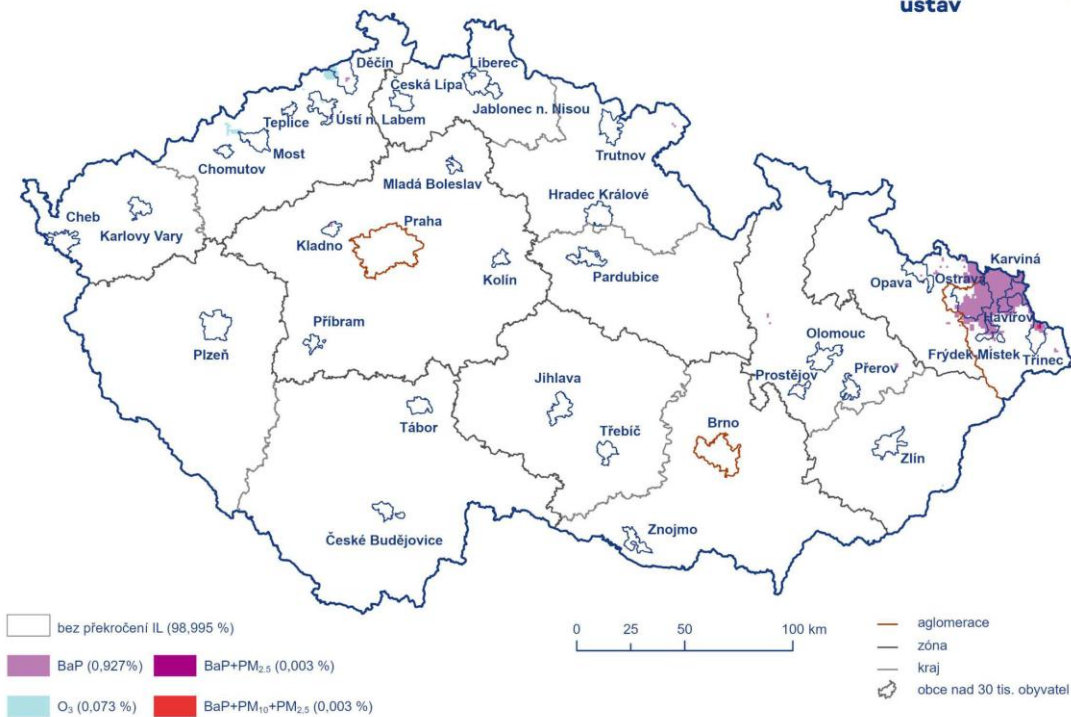
Obr. 2 Průměrné roční imisní koncentrace benzo[a]pyrenu pro výhledový rok 2025 se zahrnutím dodatečné korekce emisí, imisní limit = 1 ng.m⁻³ (zdroj ČHMÚ), barevně vyznačen Středočeský kraj

Obr. 3

Vyznačení oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví vybraných skupin látek, 2023

Český
hydrometeorologický
ústav

4. Účel a cíle akčního plánu

Ministerstvo životního prostředí (MŽP) je podle odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, orgánem vrchního státního dozoru ve věcech životního prostředí a podle odst. 2 ústředním orgánem státní správy pro ochranu přirozené akumulace vod, ochranu vodních zdrojů a ochranu jakosti povrchových a podzemních vod, **pro ochranu ovzduší**, pro ochranu přírody a krajiny, pro oblast provozování zoologických zahrad, pro ochranu zemědělského půdního fondu, pro výkon státní geologické služby, pro ochranu horninového prostředí, včetně ochrany nerostných zdrojů a podzemních vod, pro geologické práce a pro ekologický dohled nad těžbou, pro odpadové hospodářství a pro posuzování vlivů činností a jejich důsledků na životní prostředí, včetně těch, které přesahují státní hranice, a další. V rámci výkonu své působnosti MŽP stanovuje opatření směřující ke snižování znečištění ovzduší, a to zejména prostřednictvím Programů zlepšování kvality ovzduší (PZKO) pro zónu nebo aglomeraci v případě, že je v dané zóně nebo aglomeraci překročen imisní limit stanovený v bodech 1 až 3 v příloze č. 1 zákona o ochraně ovzduší nebo v případě, že není dosažen národní cíl snížení expozice. Dále také zpracovává Národní program snižování emisí České republiky (NPSE) za účelem snížení celkové úrovně znečištění a znečišťování.

Součástí těchto programových nástrojů je také stanovení časového plánu realizace opatření a případný navazující akční plán pro jednotlivá zmíněná území. Akční plán zlepšování kvality ovzduší definuje konkrétní činnosti, které je nezbytné realizovat v dané lokalitě za účelem snížení znečištění ovzduší a zlepšení jeho kvality. Součástí akčního plánu je rovněž určení gesce jednotlivých aktivit a způsob jejich financování.

Konkrétní opatření jsou stanovena s cílem dosáhnout minimálních standardů kvality ovzduší vyžadovanými právními předpisy, předcházet znečišťování ovzduší a současně podporovat dosažení co nejlepší kvality ovzduší. V zóně Střední Čechy je největším problémem znečištění ovzduší benzo(a)pyrenem, jehož největším zdrojem je lokální vytápění, a pro jsou ze stanovených opatření pro obce klíčová:

Opatření PZKO_2020_1 „Účinná kontrola plnění požadavků kladených na provozovatele spalovacích zdrojů zákonem o ochraně ovzduší.

“Cílem opatření je zajistit a kontrolovat, aby provozovatelé spalovacích zdrojů dodržovali požadavky zákona o ochraně ovzduší, zejména co se týče povinné instalace akumulární nádrže, pravidelných technických kontrol, spalovaného paliva a instalace a provozu kotlů v souladu s pokyny výrobce a dodavatele a s přílohou č. 11 zákona o ochraně ovzduší.“
(https://mzp.gov.cz/system/files/2024-11/OOO-PZKO_Zona_CZ02-210218.pdf).

Opatření PZKO_2020_2 „Zvýšení povědomí provozovatelů o vlivu spalování pevných paliv na kvalitu ovzduší, významu správné údržby a obsluhy zdrojů a volby spalovaného paliva.“

„Cílem opatření je zvýšit povědomí provozovatelů spalovacích stacionárních zdrojů, především na pevná paliva, o podílu těchto zdrojů na celkové úrovni znečištění ovzduší a faktorech, které ke zvýšenému znečišťování přispívají. Zároveň je cílem provozovatele motivovat používání pouze kvalitních paliv k vytápění v souladu s pokyny výrobce.“
(https://mzp.gov.cz/system/files/2024-11/OOO-PZKO_Zona_CZ02-210218.pdf).

Dále jsou pro území České republiky stanovena **podpůrná opatření k programům zlepšování kvality ovzduší**, jejichž účelem je omezovat a předcházet znečišťování ovzduší, vytvářet podmínky pro další snižování emisí. V dokumentu Podpůrná opatření k PZKO, [OOO-PZKO Podpurná opatreni-20240830.pdf](#), je uvedeno, že: „Dlouhodobým cílem podpůrných opatření je v kombinaci s opatřeními stanovenými programy zlepšování kvality ovzduší a Národním programem snižování emisí ČR dosáhnout stavu ovzduší, který již není škodlivý pro lidské zdraví a ekosystémy ve smyslu Akčního plánu nulového znečištění, potažmo dosáhnout doporučených hodnot Světové zdravotnické organizace.“ ([OOO-PZKO Podpurná opatreni-20240830.pdf](#)).

5. Ovzduší města Rakovník

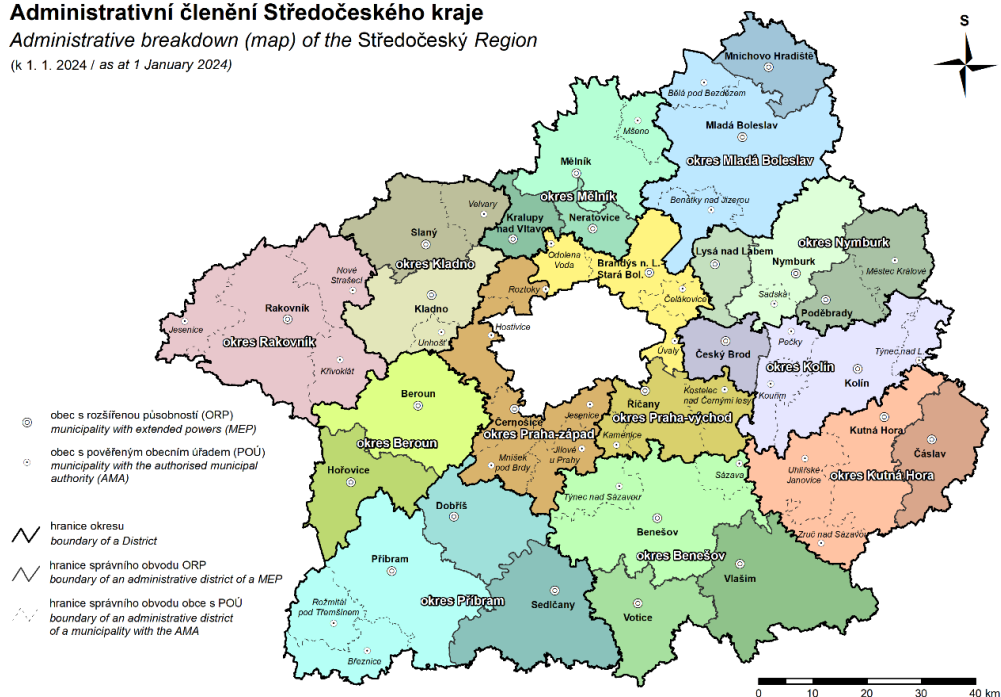
5.1. Základní popis řešeného území

Královské město Rakovník se nachází v západní části Středočeského kraje, přibližně 56 km západně od Prahy, v průměrné nadmořské výšce 350 m n. m. Jako obec s rozšířenou působností (dále jen ORP) spravuje území zahrnující 83 obcí, z nichž tři mají statut města (Rakovník, Nové Strašecí a Jesenice). Město je významným správním, průmyslovým, obchodním i kulturním centrem. Územně sousedí s okresy Kladno, Beroun, Rokycany, Plzeň-sever a Louny. Katastrální výměra Rakovníka činí 1 850 ha. K 31. 12. 2024 žilo v Rakovníku 15 682 obyvatel (7 399 mužů a 8 283 žen).

Okres Rakovník tvoří jeden správní obvod ORP, který je dále členěn na čtyři správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem (Rakovník, Křivoklát, Nové Strašecí, Jesenice). Okres má rozlohu 896 km², a v rámci Středočeského kraje má nejnižší hustotu zalidnění na km² (63 obyvatel/km²). K 31. 12. 2024 žilo v okrese 56 494 obyvatel.

Obr. 4

Administrativní členění Středočeského kraje
Administrative breakdown (map) of the Středočeský Region
(k 1. 1. 2024 / as at 1 January 2024)

Obr. 5

ADMINISTRATIVNÍ ROZDĚLENÍ OKRESU RAKOVNÍK - STAV K 1.1.2016

Rakovník leží uprostřed Rakovnické pánve. Jihovýchodně od města se rozkládá Křivoklátská vrchovina a východní část města zasahuje do CHKO Křivoklátsko. Tyto přírodní podmínky přispívají k vysokému zastoupení lesních porostů v širším okolí města, přestože přímo na území města je výměra lesů relativně nízká. Územím protéká Rakovnický potok (dříve Rokytky) a Lišanský potok, který se do Rakovnického potoka vlévá pod městem. Oba vodní toky tvoří významné přírodní osy území.

Město se nachází mimo hlavní evropské dopravní tahy a disponuje dlouhodobě stabilizovanou dopravní infrastrukturou. Hlavní dopravní osou regionu je dálnice D6 / silnice I/6 Praha – Karlovy Vary – Cheb – SRN. Napojení Rakovníka na tuto komunikaci zajišťují silnice II. třídy. Silnice I/16 propojuje Rakovnicko s hraničním přechodem Královec/Lubawka (PL) a silnice I/27 vede od hraničního přechodu Železná Ruda do Dubí a je součástí evropské silnice E53.

Železniční doprava je ve městě rovněž významná, zejména tratě č. 120 (Rakovník – Kladno – Praha), č. 126 (Rakovník – Most) a č. 174 (Rakovník – Beroun). Autobusová doprava zajišťuje spojení se Středočeským, Plzeňským i Ústeckým krajem, včetně frekventovaných přímých spojů do Prahy. Rakovník i okres Rakovník jsou zapojeny do Integrované dopravy Středočeského kraje (IDSK/PID).

Hospodářsky je město významné zejména chemickým, keramickým a chmelařským průmyslem. Mezi největší zaměstnavatele patří společnost Procter & Gamble – Rakona (dále jen PG Rakona) – Rakovník, jejíž výroba má nadnárodní charakter.

Na území Rakovnicka se nachází síť cyklostezek, naučných stezek i turistických tras, které podporují rozvoj cestovního ruchu a s tím spojených služeb.

V textu bylo čerpáno z níže uvedených zdrojů:

[Okres Rakovník | Středočeský kraj](#)

[ÚAP ORP Rakovník - Oficiální stránka města Rakovník](#)

[Výstupní objekt VDB \(Statistika území, sídelní struktura, Rakovník\)](#)

https://www.mesto-rakovnik.cz/e_download.php?file=data/editor/405cs_5.pdf&original=P2_SP_final.pdf

<https://csu.gov.cz/stc/spravni-rozdeleni-stredoceskeho-kraje>

5.2.Zdroje znečišťování – emisní bilance, ovzduší

Hlavními zdroji znečišťování ovzduší v České republice jsou dlouhodobě lokální topeniště, dále silniční doprava, průmysl a energetika; významné jsou též emise vznikající v zemědělství, zejména amoniak z chovu hospodářských zvířat. Nejvyšších koncentrací znečišťujících látek bývá dosahováno v průmyslově zatížených lokalitách, avšak nadlimitní hodnoty se mohou objevovat rovněž v městském a příměstském prostředí, a to zejména při nepříznivých rozptylových podmínkách, inverzích a zvýšeném používání lokálních topenišť.

Lokální vytápění je i nadále jedním z nejvýznamnějších zdrojů emisí suspendovaných částic (PM₁₀ a PM_{2,5}) a karcinogenních polycyklických aromatických uhlovodíků, zejména benzo(a)pyrenu. Na venkově a v menších městech představují lokální topeniště dominantní zdroj znečištění zejména v zimním období, kde hraje roli i spalování nekvalitního paliva či nedostatečná údržba spalovacích zařízení.

Podle Věstníku MŽP, ročník XXXIV (květen 2024, částka 4), na území zóny Střední Čechy – CZ02 nedochází k překračování imisního limitu pro denní koncentrace částic PM₁₀ (údaje za rok 2022) a tento příznivý stav lze očekávat i nadále. Problémem však zůstává překračování imisního limitu pro roční průměrnou koncentraci benzo(a)pyrenu, jehož dominantním zdrojem je právě lokální vytápění pevnými palivy. Tento trend přetrvává i přes postupnou modernizaci spalovacích zařízení a uplatňování požadavků zákona o ochraně ovzduší.

Informace o emisích znečišťujících látek a kvalitě ovzduší dlouhodobě poskytuje Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ), který zveřejňuje aktuální i historická data prostřednictvím Informačního systému kvality ovzduší ISKO. ČHMÚ rovněž vydává pravidelné ročenky kvality ovzduší, které shrnují celostátní a regionální trendy, včetně vývoje klimatických podmínek ovlivňujících rozptyl znečišťujících látek. Tyto informace jsou veřejně dostupné. Dostupné informace (k datu zpracování tohoto dokumentu) o kvalitě ovzduší na základě výsledků imisního monitoringu jsou dostupná na linku: [informace kvalita ovzduši 2022](#). Grafické či interaktivní ročenky úseku kvality ovzduší

vybraných let – Znečištění ovzduší na území České republiky, včetně roku 2024, jsou dostupné na portálu ČHMÚ:

https://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/grafroc_CZ.html.

V roce 2023 byla na území města v rámci „Smlouvy o zajištění služeb“ umístěna mobilní měřicí stanice ČHMÚ, zajišťující monitoring suspendovaných částic PM₁₀ a koncentrací benzo(a)pyrenu. Stanice byla umístěna v centrální části města u budovy Městského úřadu Rakovník. Měření, prováděné ČHMÚ, probíhalo pomocí dvou automatických sekvenčních vzorkovačů Sven Leckel, pořízených Středočeským krajem v rámci projektu „Pořízení mobilního zařízení na měření kvality ovzduší“ z OPŽP, prioritní osa 2 - Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech ([Mobilní zařízení na měření kvality ovzduší - Webový portál Středočeského kraje](#)).

Měřicí stanice byla zařazena jako **požadová městská stanice** s charakteristikou zóny obytná/obchodní. Vyhodnocení měření za rok 2023 prokázalo, že na stanici Rakovník nebyly překročeny roční imisní limity pro částice PM₁₀ ani pro benzo(a)pyren, a nebyl překročen ani 24hodinový imisní limit PM₁₀ (viz tabulka níže). Přestože údaje potvrzují, že se město v daném roce nacházelo pod úrovní zákonem stanovených limitů, nelze pominout potenciální vliv nepříznivých rozptylových podmínek či lokálních zdrojů v jednotlivých lokalitách.

Tab. 2 Koncentrace PM₁₀ vzhledem k imisním limitům, Rakovník, 2023

	PM ₁₀ [μg·m ⁻³]	benzo[a]pyren [ng·m ⁻³]
max. 24h koncentrace	63,1	4,7
datum max. 24h koncentrace	8. 2.	6. 2.
36. max. 24h koncentrace	26,1	–
počet překročení hodnoty IL	4	–
roční průměrná koncentrace	17	0,6

Zdroj: [Měření kvality ovzduší – Oficiální stránka města Rakovník](#)

Orientační informaci o aktuálním stavu ovzduší poskytuje také měřicí stanice Perfect-Air model V10 umístěná v ulici Na Sekyře 166, darovaná městu společností Slamka Consulting s.r.o. Tato stanice průběžně monitoruje koncentrace polévatého prachu (PM_x), teplotu, relativní vlhkost a atmosférický tlak. Přestože nejde o certifikovanou imisní stanici ČHMÚ, představuje vhodný doplňkový zdroj pro informování veřejnosti o okamžitých výkyvech kvality ovzduší v centru města ([Měření kvality ovzduší – Oficiální stránka města Rakovník](#)).

5.3.Návrh, zpracování a realizace Akčního plánu města Rakovník

Akční plán zlepšování kvality ovzduší města Rakovník byl zpracován v rámci projektu „Rakovník – Akční plán zlepšování kvality ovzduší a jeho implementace“. Na jeho přípravě se podílely vybrané odbory Městského úřadu Rakovník ve spolupráci s určeným pracovníkem pro tvorbu dokumentu.

Na úvodní koordinační schůzce za přítomnosti starosty města PaedDr. Lud'ka Štíbra, tajemnice úřadu Mgr. Ludviky Trešlové, vedoucích dotčených organizačních složek a dalších pověřených pracovníků byly stanoveny zásadní i dílčí kroky potřebné pro zpracování akčního plánu a jeho následnou realizaci.

Po dokončení bude Akční plán zlepšování kvality ovzduší města Rakovník předložen Ministerstvu životního prostředí ke schválení jeho obsahu a následně předložen Radě města Rakovník ke schválení. Po jeho schválení bude dokument zveřejněn na oficiálních webových stránkách města Rakovník a zpřístupněn veřejnosti.

Akční plán je koncipován jako **otevřený a dynamický dokument**, který bude průběžně kontrolován a vyhodnocován.

6. Přehled a popis opatření

Kód opatření dle PZKO	Název opatření dle PZKO	Gesce dle PZKO	Způsob naplnění opatření			Náklady, zdroje financování	Termín splnění
			Aktivita	Dílčí kroky	Interní gesce		
<i>PZKO_2020_1</i>	Účinná kontrola plnění požadavků kladených na provozovatele spalovacích zdrojů zákonem o ochraně ovzduší	Město Rakovník (ORP)	1. Ověření provedení a výsledků kontroly technického stavu a provozu spalovacích stacionárních zdrojů na pevná paliva dle § 17 odst. 1 písm. h) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší (ORP)	Mapování zdrojů na pevná paliva ORP Rakovník <ul style="list-style-type: none"> • Výzva ke spolupráci obcím – spolupráce při mapování zdrojů na pevná paliva • Žádost o informaci o stacionárním zdroji znečišťování ovzduší“ pro občany obcí ORP Rakovník (formou dotazníku) • Místní šetření – mapování zdrojů na pevná paliva • Evidence a vyhodnocování stížností zejména z podnětů občanů • Vytvoření vlastní evidence zdrojů ORP Rakovník na pevná paliva z vlastního mapování zdrojů, ISPOPu, podnětů a dalších případných informačních zdrojů 	Odbor výstavby a životního prostředí (OVŽP)	Náklady na pracovníka kofinancovaného NPŽP, osobní náklady stávajících zaměstnanců a finanční zdroje města, příp. poštovné	3Q 2026 od 3Q 2025 a dále postupně dle obcí ORP Rakovník od 3Q 2026 V závislosti na zaslaných podnětech v době trvání projektu, tedy (3Q 2025 – 2Q 2029) 3Q 2025 – 3Q 2026 (ISPOP), dále dle příchozích podnětů v návaznosti na

							výsledky mapování zdrojů
				Ověření stavu zdrojů dle KTSP <ul style="list-style-type: none"> • Kontrola ohlašovaných dokladů v databázi ISPOP u domů identifikovaných nejen v mapování zdrojů • V případě identifikovaného chybějícího záznamu výzva k doložení dokladu o KTSP (dle § 17 odst. 1 písm. h) nebo o vyžádání informací o zdroji dle § 17 ods. 1 písm. d) 	OVŽP	Náklady na pracovníka kofinancovaného NPŽP, osobní náklady stávajících zaměstnanců a finanční zdroje města	4Q 2025 – 4Q 2026, dále průběžně dle potřeby
				Identifikace a řešení případů nesouladu v rámci KTSP <ul style="list-style-type: none"> • Identifikace domácností, kde doklad o provedení kontroly technického stavu a provozu kotle identifikoval rozpor se zákonem č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší • Při podezření na provoz zdroje s povinností KTSP a neexistence dokladu o provedené KTSP postup dle § 17 odst. 2 • Řešení těchto případů – např. asistence s vyhledáním OZO a další, v krajním případě pomocí sankcí či nápravných opatření. 	OVŽP	Náklady na pracovníka kofinancovaného NPŽP, osobní náklady stávajících zaměstnanců a finanční zdroje města, náklady na poštovné	4Q 2025 – 4Q 2026, dále průběžně dle potřeby

			2. Metodická a poradenská pomoc veřejnosti	Šíření informací o poskytovaných dotačních titulech <ul style="list-style-type: none"> Zveřejňování informací o aktuálních dotačních titulech Propagace a poradenství k aktuálně vyhlašovaným dotačním programům 	OVŽP	Náklady na pracovníka kofinancovaného NPŽP, osobní náklady stávajících zaměstnanců náklady z rozpočtu města	Od 2Q 2026 do ukončení projektu v souvislosti s vyhlašovanými výzvami
				Poradenství k dotacím poskytovaným na úrovni kraje / státu <ul style="list-style-type: none"> Pomoc žadatelům o dotaci při podávání žádosti a případných dalších kroků 	OVŽP	Náklady na pracovníka kofinancovaného NPŽP	Od 2Q 2026 dle požadavků občanů
PZKO_2020_2	Zvýšení povědomí provozovatelů o vlivu spalování pevných paliv na kvalitu ovzduší, významu správné údržby a obsluhy zdrojů a volby spalovaného paliva	Město Rakovník	3. Osvěta	Šíření informací o správném provozování zdrojů <ul style="list-style-type: none"> Oslovení místních odborně způsobilých osob s žádostí o spolupráci Identifikace vhodných komunikačních kanálů (web města, měsíčník města Rakovník, Zpravodaj životního prostředí města Rakovník a případné další) Poskytování informací o propagačních a informačních materiálech vydaných MŽP a KÚ Středočeského kraje a zprostředkování distribuce těchto materiálů Osvětová kampaň „Jak správně (ne)topit“ <ul style="list-style-type: none"> Edukativní show „Smokeman zasahuje“ o tom, jak správně (ne)topit Využití materiálů z cyklu „Smokeman“ v rámci osvěty „Jak správně (ne)topit“ 	OVŽP	Náklady na pracovníka kofinancovaného NPŽP, náklady z rozpočtu města na zpracování a distribuci osvětových materiálů Náklady na pracovníka kofinancovaného NPŽP, náklady z rozpočtu města, osobní náklady	Před začátkem / v průběhu každé topné sezóny od 3Q 2026 do ukončení projektu, opakovaně 2Q 2026 Od 3Q 2025 do ukončení projektu

				<p>Informování a osvěta veřejnosti v oblasti ochrany ovzduší, provozu kotlů a související problematiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provozování informační nástěnky k ochraně ovzduší a s tím souvisejících témat v prostorách OVŽP MěÚ Rakovník • Jednání o časovém plánu zlepšování kvality ovzduší (PZKO) se starosty obcí ORP Rakovník, které jsou uvedeny v aktuálním PZKO – Zóna Střední Čechy – CZ02 • Aktivní pomoc starostům dotčených obcí s jejich časovým plánem zlepšování kvality ovzduší • Vlastní osvětová kampaň města vhodnými komunikačními kanály a propagačními materiály pro osvětu veřejnosti • Distribuce osvětových propagačních materiálů na téma ochrany ovzduší, využití dotačních titulů a případná další • Beseda / přednáška zaměřená na kvalitu a ochranu ovzduší a s tím související problematikou pro starosty obcí ORP Rakovník a veřejnost za účasti vybraných odborníků 	<p>OVŽP</p> <p>OVŽP</p>	<p>stávajících zaměstnanců</p> <p>Náklady na pracovníka kofinancovaného NPŽP, náklady z rozpočtu města</p> <p>Náklady na pracovníka kofinancovaného NPŽP, osobní náklady stávajících zaměstnanců</p> <p>Náklady na pracovníka kofinancovaného NPŽP/finanční zdroje města</p>	<p>3Q 2025 založení nástěnky, následně její průběžná údržba a její pravidelná aktualizace</p> <p>2Q 2027</p> <p>Dle potřeby a žádostí starostů</p> <p>2Q 2026, dále průběžně do ukončení projektu</p> <p>3Q 2027</p>
--	--	--	--	---	-------------------------	--	---

				<p>Analýza situace v Rakovníku</p> <ul style="list-style-type: none"> Fakultativní (dobrovolná) anketa na webu města, zejména k zjištění názoru veřejnosti na kvalitu ovzduší Rakovnicka a zjištění zdrojů na pevná paliva na území Rakovníka, příp. existenci akumulčních nádob Vyhodnocení ankety Vyhodnocení změn na základě posouzení rozdílnosti údajů v anketách 2026 a 2028 Publikování výsledků anket vybranými komunikačními kanály města 	OVŽP	Náklady na pracovníka kofinancovaného NPŽP/finanční zdroje města	<p>3Q 2026,3Q 2028</p> <p>4Q 2026,4Q 2028</p> <p>4Q 2028</p> <p>4Q2026, 4Q2028</p>
<i>PZKO_2020_P_5</i>	Rozvoj bezemisní dopravy	Město Rakovník	4. Podpora cyklo dopravy	<p>Město Rakovník dlouhodobě podporuje rozvoj bezemisní dopravy. Finančně podporuje Rakovnické cyklování (https://www.rakovnickecyklovani.cz/), které započalo již před sedmnácti lety a během něhož je po celý víkend jejího trvání zakázána či omezena doprava v městě Rakovník, a to zejména v historickém centru. Dále také finančně podporuje každoroční oslavy Dne Země a Dne stromů, které nabízejí program pro školy i širokou veřejnost. Některé třídy místních ZŠ se účastní výzvy Pěšky do školy.</p> <p>„Koncepte rozvoje cyklistiky ve Středočeském kraji na období 2024–2030,“ dokument uveřejněný na https://stredoceskykraj.cz/web/odbor-verejne-mobility/koncepce-rozvoje-cyklistiky-ve-stredoceskem-kraji, stanovuje priority pro rozvoj cyklistiky a cyklodopravy na území Středočeského kraje, jehož součástí je i město Rakovník. Město Rakovník je v současné době propojen sítí cyklostezek se všemi okolními obcemi a jednou z priorit je zvýšení bezpečnosti cyklostezky do Lubné, pravidelná obnova a údržba již stávajících cyklostezek. V rámci jednotlivých cyklostezek byly ve vybraných případech vybudovány podjezdy tak, aby byla zabezpečena bezpečnost cyklistů vůči automobilové dopravě.</p>			
				<p>Opravy a udržování stávajících cyklostezek</p> <ul style="list-style-type: none"> Běžná oprava a údržba 	Odbor správy majetku	1 mil. Kč 250 tis.	Průběžně 1-4Q 2026

<i>PZKO_2020_P_6</i>	Odklon tranzitní a části vnitroměstské dopravy mimo obydlené části obcí	Město Rakovník	5. Výstavba obchvatu města	<p>Součinnost města při výstavbě obchvatu města Rakovník</p> <ul style="list-style-type: none"> Fyzická realizace etapy B3 	Odbor správy majetku	Osobní náklady stávajících pracovníků Investor Středočeský kraj	Průběžně Dokončení 4Q 2026
<i>PZKO_2020_P_9</i>	Parkovací politika	Město Rakovník	6. Výstavba parkoviště	<p>Na uvolněném prostoru po zdemolované zchátralé budově Palečku v Klicperově ulici výstavba nového parkoviště pro přibližně 20 osobních automobilů, nacházející se v dochozí vzdálenosti od centrální části města Rakovníka</p> <ul style="list-style-type: none"> Příprava projektové dokumentace Stavební povolení Fyzická realizace 	Odbor správy majetku	Odhadované náklady 3,5 mil. Kč (regenerace této lokality, tedy parkoviště a dětské hřiště)	2026-2027 1-2Q 2026 3-4Q 2026 1-2Q 2027
<i>PZKO_2020_P_11</i>	Rozvoj alternativních pohonů ve veřejné a individuální dopravě	Město Rakovník	7. Výměna/pořízení elektromobilů	<p>Pořízení nákladního elektromobilu typu N1 do vozového parku Města Rakovník, namísto vozidla se spalovacím motorem, pro vlastní obslužnou činnost a pro potřeby tří ZŠ, jejichž zřizovatelem je Město Rakovník</p> <ul style="list-style-type: none"> Pořízení a zaplacení vozidla Podání žádosti o dotaci z Národního programu Životní prostředí, která byla akceptována, doposud nebyl vystaven právní akt o poskytnutí podpory 	Odbor vnitřních věcí	600 tis. Kč Dotace 250 tis. Kč	3Q 2025
<i>PZKO_2020_P_14</i>	Omezení resuspenze z dopravy	Město Rakovník	8. Výsadba zeleně	<ul style="list-style-type: none"> Výsadba stromů u Sběrného dvora Výsadba ovocného sadu Na Studánkách Výsadba stromů na Pražské ulici 	Odbor správy majetku	Financování Středočeský kraj	Podzim 2025

				Veškeré stromy vysázeny v rámci náhradní výsadby za obchvat města			
PZKO_2020_P_16	Omezení větrné eroze	Město Rakovník	9. Osvěta veřejnosti ochraně půdy	Město Rakovník vlastní v k.ú. Rakovník 1 177 003 m ² pozemků náležejících do zemědělského půdního fondu. Z toho 876 440 m ² pozemků vedených v katastru nemovitostí v druhu pozemku orná půda a 20 219 m ² pozemků vedených v katastru nemovitostí v druhu pozemku chmelnice. Většina pozemků v druhu pozemku orná půda a chmelnice je pronajata zemědělským subjektům, které na nich v souladu se zákonem hospodaří, a také pobírají dotace. Výměra nepronajatých pozemků (orné půdy) je 78 563 m ² . Na některých pozemcích se již v současné době nacházejí remízky okolo komunikací a několik pozemků je určených k výstavbě. Vzhledem k tomu, že nepronajaté pozemky tvoří nijak velké souvislé plochy a většinou jsou z velké části porostlé travinami a místy i keři (kolem komunikací, železniční tratě, cyklostezky) není nutné budovat protierozní opatření proti větrné erozi.			
				<ul style="list-style-type: none"> Přednáška VÚMOP zaměřená na ochranu půdy s důrazem na znečištění ovzduší 	OVŽP	Náklady na pracovníka kofinancovaného NPŽP, finanční zdroje města	3/4Q 2026
PZKO_2020_P_19	Komunitní energetika	Město Rakovník	<i>V roce 2023 byl zpracován strategický dokument „Místní energetická koncepce města Rakovník.“ Je k dispozici na https://www.mesto-rakovnik.cz/mesto-1/rozvoj-mesta/energeticka-koncepce/ a zabývá se i touto problematikou.</i>				
			10. Realizace FVE na městských budovách	<ul style="list-style-type: none"> budova městského bazénu budova MŠ V Parku <p>Fyzická realizace obou elektráren dokončena, nyní čekáme na připojení do distribuční soustavy. Přiznaná dotace na sdílený projekt „Instalace FVE na budovu bazénu a Mateřské školy V Parku, Rakovník“ z Modernizačního fondu, programu RES+, ve výši 1,78 mil. Kč doposud neproplacena.</p>	Odbor správy majetku	3,8 mil. Kč za oba objekty	2025 2025

				<ul style="list-style-type: none"> • budova 3. ZŠ <ul style="list-style-type: none"> - aktuálně vydáno stavební rozhodnutí, - připraveno k realizaci 		3,5 mil. Kč s DPH	Předpoklad realizace - 2026
PZKO_2020_P_20	Snížení spotřeby energie budov	Město Rakovník	<p><i>V roce 2023 byl zpracován strategický dokument „Místní energetická koncepce města Rakovník.“ Je k dispozici na https://www.mesto-rakovnik.cz/mesto-1/rozvoj-mesta/energeticka-koncepce/ a zabývá se i touto problematikou.</i></p> <p>12/2025 objednána MINI Studie proveditelnosti "Komunitní energetika – MĚSTO Rakovník“.</p> <p>Rozsah studie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaměření na všechny obecní objekty s potenciálem sdílení elektrické energie v rámci komunitní energetiky dle LEX OZE1 a LEX OZE2 - zhodnocení potenciálu instalace zdrojů OZE na vybraných budovách v majetku zadavatele - energeticko-ekonomická bilance vyráběné elektrické energie - investiční náklady - dotační tituly pro realizace investic do komunitní energetiky - vyhodnocení návratnosti - seznam doporučených opatření - akční kroky pro úspěšnou implementaci komunitní energetiky v obci/městě <p>Termín plnění: 1Q 2026</p>				
			11. Rekonstrukce fasády a střechy na dílnách 1. ZŠ	<ul style="list-style-type: none"> • oprava fasády • oprava střechy vč. střešní krytiny tepelná izolace <p>Akce je projekčně připravena, stavební povolení hotové</p>	Odbor správy majetku	2 mil. Kč	realizace 1-3Q 2027

			12. Zpracování energetických auditů na městské budovy vč. digitálního zaměření	<ul style="list-style-type: none"> • monitoring stávajícího stavu • návrh doporučení k úspoře • podklad pro realizaci dalších opatření 	Odbor správy majetku	2,5 mil. Kč	2025–2026
			13. Výměna a modernizace veřejného osvětlení	<ul style="list-style-type: none"> • osazování veřejného osvětlení LED svítidly <ul style="list-style-type: none"> - rekonstrukce VO v ul. Pod Nemocnicí - rekonstrukce VO Budovcova 	Odbor správy majetku	2 mil. Kč 600 tis. Kč 800 tis. Kč	2025 a dále průběžně 2026 2026
			14. Snížení energetické náročnosti budov	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonstrukce a snížení energetické náročnosti budovy bývalé MŠ Generála J. Kholla <ul style="list-style-type: none"> - Vypracování projektové dokumentace - Stavební povolení - Fyzická realizace 	Odbor správy majetku	Vlastní zdroje, příp. dotace	1Q 2026 3–4Q 2026 2027
PZKO_2020_P_21	Omezování prašnosti ze stavební činnosti	Město Rakovník	15. Osvěta k omezení prašnosti	<p>Informování a osvěta veřejnosti v oblasti ochrany ovzduší – prašnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osvěta a seznámení veřejnosti s problematikou prašnosti v souvislosti s novelou zákona č. 201/2012 Sb., zákona o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů • Propagace a informování veřejnosti o Metodických pokynech vydaných MŽP k prašnosti a souvisejících témat 	OVŽP	náklady na pracovníka kofinancovaného NPŽP, finanční zdroje města	2Q 2026, a následně průběžně do ukončení projektu

			<p>16. Požadavek investora vůči zhotoviteli staveb na omezení prašnosti ze stavební činnosti</p>	<p>Důsledná kontrola</p> <ul style="list-style-type: none"> • plnění požadavků investora na omezování prašnosti ze stavební činnosti • odstranění případného znečištění veřejných komunikací • u dotačních projektů zakotvena smluvně Zásada významně nepoškozovat životní prostředí tzv. DNSH – Do No Significant Harm, je zde i podmínka omezování prašnosti ze staveb 	Odbor správy majetku, MěR	osobní náklady stávajících zaměstnanců	Průběžně
			<p>17. Důsledná kontrola povinnosti dle § 16 odst. 10 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • předání informací o platnosti § 16 odst. 10 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, adresovaná oddělení stavebního úřadu OVŽP Rakovník • žádost o součinnost adresovaná oddělení stavebního úřadu OVŽP Rakovník o zajištění předání informace zhotovitelům stavby v rámci probíhajících stavebních řízení o existenci povinnosti podle § 16 odst. 10 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů • Kontroly dodržování opatření k předcházení a omezování prašnosti ze stavební činnosti podle § 16 odst. 10 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, včetně opatření uvedených v příloze č. 10 tohoto zákona 	OVŽP – ochrana ovzduší	náklady na pracovníka kofinancovaného NPŽP, osobní náklady stávajících zaměstnanců finanční zdroje města	<p>2Q 2026</p> <p>2Q 2026</p> <p>Od 3Q 2026 průběžně dle potřeby</p>
<i>PZKO_2020_P_22</i>	Zpevnění povrchu nezpevněných komunikací a zvyšování	Město Rakovník	<p>18. Zvyšování podílu zeleně v obytné zástavbě</p>	<p>MŠ Vinohrady – revitalizace zahrady</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studie hotová • Projektová dokumentace objednána • Realizace 	Odbor správy majetku	1 mil. Kč	<p>2026-2027</p> <p>Hotová 2Q 2026 2027</p>

	podílu zeleně v obytné zástavbě, omezení prašnosti z odkrytých ploch a deponií			Ošetření stromů v Čermákových sadech	Odbor správy majetku	750 tis. Kč	12/2025
				Realizace Parčíku Na Váze	Odbor správy majetku	1,1 mil. Kč	12/2025

7. Podpůrná opatření nezahrnutá do Akčního plánu

1. PODPŮRNÁ OPATŘENÍ K OMEZENÍ ZNEČIŠTĚNÍ OVZDUŠÍ Z DOMÁCNOSTÍ

➤ **Obecně závazná vyhláška k omezení spalování pevných paliv (PZKO_2020_P_1)** – Město Rakovník aktuálně neuvažuje o vydání obecně závazné vyhlášky k omezení spalování pevných paliv, a to vzhledem k příznivé struktuře energetických zdrojů pro vytápění domácností. V přibližně 85 % domácností je využíván zemní plyn a podíl vytápění pevnými palivy je nízký. K omezení spalování pevných paliv bude město nadále využívat zejména **osvětu a aktivní práci s veřejností**, a to prostřednictvím např.:

- odborné besedy,
- informačních nástěnek,
- edukativní show „Smokeman zasahuje“ o tom, jak správně (ne)topit,
- místních informačních kanálů,
- distribuce osvětových a poradenských materiálů.

Součástí těchto aktivit bude také **motivace občanů k omezení provozu lokálních topidel** na pevná paliva a k **postupné výměně zastaralých kotlů na pevná paliva** za nízkoemisní či bezemisní zdroje.

2. PODPŮRNÁ OPATŘENÍ K OMEZENÍ ZNEČIŠTĚNÍ OVZDUŠÍ Z PRŮMYSLU

- **Snížení vlivu stacionárních zdrojů na úroveň znečištění ovzduší (PZKO_2020_P_2)** – nerelevantní, opatření je v gesci kraje
- P.1: Opatření pro omezení resuspenze a fugitivních emisí TZL, PM10 a PM2,5 u stacionárních zdrojů
 - P.2: Slévárny, výroba oceli a železa

- P.3: Koksovny
 - P.4: Recyklační linky
 - P.5: Kamenolomy
 - P.6: Betonárny
- **Dobrovolné dohody (PZKO_2020_P_3)** – Velcí průmyslový výrobci v Rakovníku, mezi které patří např. PG Rakona, Valeo či Purem, nemají takový podíl na znečištění ovzduší města jako např. dopravní zatížení či domácnosti a jejich kotle na tuhá paliva. Navíc si tyto společnosti uvědomují důležitost udržitelnosti a kvalitního životního prostředí. Tyto podniky aktivně spolupracují s městem při projektech jejich rozšíření či inovacích dotýkajících se města a života v něm. Často tyto společnosti podporují místní komunitu. Vzhledem k vlastní, již probíhající aktivitě těchto podniků, město Rakovník o využití tohoto opatření neuvažuje. Sama výše zmiňovaná PG Rakona průběžně investuje významné finanční částky do eliminace vlivů své činnosti na životní prostředí. Za zmínku určitě stojí několik projektů a činností, které PG Rakona realizovala v posledních 2 letech, které jsou v současnosti v průběhu realizace a které jsou plánovány na následující roky:
- Modernizace čištění odpadních plynů z procesu sulfonace. Instalace nové pračky odpadních plynů přinese snížení množství emisí oxidů síry o více než o polovinu. V rámci tohoto projektu byla instalována nejmodernější dostupná technologie. Akce je v realizaci a bude dokončena do konce roku 2025.
 - Snížení energií potřebných pro vytápění budov. Postupně dochází k odpojování jednotlivých budov od vytápění parou z kotelny, kde dochází k tepelným ztrátám v parovodech. Nahrazováno kondenzačními kotli s nízkoemisními hořáky v jednotlivých budovách. Administrativní budova č. 5 byla realizována v roce 2024. Budova č.1 a č.4 jsou v plánu pro roky 2026 a 2027.
 - Snížení spotřeby energií využitím odpadního tepla z kompresorů pro ohřev vody pro technologii (celoroční ohřev surovin v zásobnících) a vytápění výrobní budovy.
 - Využití odpadního tepla z výrobního procesu pro předehřev vstupních surovin za využití rekuperační jednotky a tím snížení spotřeby energií na výrobu.
 - Sklady a výrobní prostory a veřejné osvětlení jsou průběžně modernizovány instalací osvětlení s LED technologií, což vede ke snížení spotřeby energií.
 - Nahrazování potiskovacích zařízení se spotřebou inkoustu s obsahem VOC za jiné technologie tisku.

- Ve vnitropodnikové dopravě dochází k eliminaci vozíků s LPG pohonem a nahrazování vozíky s LiON technologií. V současnosti je cca. 90 % vozíků elektrických a v následujících 2 letech by mělo dojít ke 100%mu přechodu na elektrické pohony.
- V roce 2024 bylo zprovozněno nové externí parkoviště pro návěsy v Huřvinách. Toto pomohlo snížit dopravní zátěž ve městě – zejména v ulici Plzeňská, tudíž i množství exhalací z těchto vozidel.
- Podnik se stará o údržbu a obnovu zeleně v areálu podniku a v okolí ubytovny Rakony.
- V podniku probíhá vzdělávání zaměstnanců v oblasti životního prostředí, bezpečnosti a hygieny práce. Zaměstnanci získávají informace v oblasti ochrany životního prostředí a snižování uhlíkové stopy.
- Podnik podporuje finančně akce s ekologickou tematikou – např. „do práce na kole“, kdy je všem zúčastněným zaměstnancům proplácen registrační poplatek a dále je pro zúčastněné zaměstnance připraven drobný dárek.
- PG Rakona nakupuje již několik let výhradně elektřinu z obnovitelných zdrojů a zároveň v souladu s globálními standardy PG Rakona neukládá žádný odpad na skládky.
- PG Rakona má stanovené cíle v oblasti udržitelnosti, na kterých se podnik PG Rakona aktivně podílí. Za posledních 15 let se PG Rakoně podařilo snížit spotřebu energie na výrobní jednotku o 60 % a zredukovat produkci skleníkových plynů o 69 %.
- Technologie používané PG Rakona již v současnosti splňují přísnější požadavky BAT (nejlepší dostupná technologie), které budou v platnosti od prosince 2026.

3. PODPŮRNÁ OPATŘENÍ K OMEZENÍ ZNEČIŠTĚNÍ OVZDUŠÍ Z DOPRAVY

- **Koncepční řešení mobility (PZKO_2020_P_4)** – Aktuálně ve městě Rakovník probíhá výstavba části obchvatu města (část B3). Investiční záměr obchvatu se skládá ze tří částí – B1 (v přípravě), B2 (již dokončena) a B3. Pro umístění obchvatu a souvisejících přeložek je v aktuálně platných Zásadách územního rozvoje Středočeského kraje (územnímu plánu nadřazená územně plánovací dokumentace) vymezen koridor nadmístního významu pro umístění veřejně prospěšné stavby dopravní infrastruktury označený jako veřejně prospěšná stavba D127. Zařazení této dopravní stavby do Zásad územního rozvoje Středočeského kraje jen dokládá její důležitost pro nadregionální i regionální rozvoj území, zlepšení dopravní obsluhy města a tím i omezení znečištění ovzduší z dopravy. Tento koridor dále zpřesňuje „Územní plán Rakovník – úplné znění po vydání změn č. 1 a 2.“ <https://www.mesto-rakovnik.cz/mesto-1/uzemni-planovani/uzemni-plan-mesta-rakovnik/>, kde je také podrobně popsána koncepce dopravní infrastruktury a jejího řešení. Dle územního plánu má Rakovník dlouhodobě stabilizovaný dopravní systém pozemních komunikací

se značným zatížením centrální části města. Tuto situaci právě řeší budovaný obchvat města. Územní plán Rakovník zpřesňuje koridor pro umístění stavby D127 – silnice II/229: Rakovník, východní obchvat (vymezený v platných ZÚR Středočeského kraje) vymezením zastavitelné plochy Z.080 plocha dopravy silniční (DS) pro přeložku silnice II/229 Rakovník – východní obchvat (trasa B1 a B3) včetně všech ploch staveb, součástí a příslušenství nezbytných k realizaci této přeložky (zejména násypy, zářezy, tělesa mostů, tunelů, odvodňovací zařízení, propustky, obratiště, apod.), ochranné a izolační zeleně podél vedení přeložky, protihlukových opatření, křižovatek, nadjezdů či podjezdů a úprav trasování a napojení místních či účelových komunikací vyvolaných realizací této přeložky. Územní plán je koncepční dokument, který zohledňuje současný stav, ale primárně stanovuje a určuje budoucí rozvoj řešeného území. Cílem územního plánu v oblasti dopravy je veškerou dopravu směřující do průmyslové zóny odklonit od centra města. V návaznosti na tento cíl jsou vymezeny i plochy P.230a, Z230b pro možnost prodloužení jihozápadního obchvatu města (trasa B2) do západní části průmyslové zóny Rakovník (Kuštova ulice). Nové výrobní plochy jsou situovány především u průmyslové zóny a při obchvatu tak, aby z něj mohly být případně přímo dopravně obslužitelné. V souvislosti s budoucím nárůstem dopravy do Rakovníka směrem od Lišan je v územním plánu vymezena plocha dopravy silniční (DS) Z.074 pro rozšíření a pro lokální přeložku silničního napojení (přivaděče) města Rakovník na dálnici D6 v trase silnice II/229 Rakovník – Lišany – Krupá.

Stabilizace dopravní situace ve městě po dokončení obchvatu bude rozhodující pro další kroky v oblasti dopravy, a to včetně případného řešení dopravy pomocí modal splitu prostřednictvím přímých dopravních koncepcí.

Systém pozemních komunikací II. a III. třídy propojuje město Rakovník s okolními městy i obcemi, včetně spojení na dálnici D6, která vede do hlavního města Prahy.

Doprava a dopravní situace ve městě Rakovník je také podrobně řešena v dokumentu „Zpracování Strategického plánu rozvoje města Rakovník do roku 2033“ <https://www.mesto-rakovnik.cz/mesto-1/rozvoj-mesta/strategicky-plan-1/> . Jsou zde analyzovány a řešeny také pěší, cyklistická i veřejná doprava. V závěrečné části tohoto dokumentu jsou stanoveny specifické cíle a jejich priority, které budou naplňovány pomocí jednotlivých opatření a jejich podopatřeními. Rozvoj infrastruktury a kvality životního prostředí je řešen v rámci priority C., opatření C.1. Vnější a regionální dopravní vztahy a opatření C.2. Dopravní prostupnost města.

„Koncepce rozvoje cyklistiky ve Středočeském kraji na období 2024–2030,“ dokument uveřejněný na <https://stredoceskykraj.cz/web/odbor-verejne-mobility/koncepce-rozvoje-cyklistiky-ve-stredoceskem-kraji>, stanovuje priority pro rozvoj cyklistiky a cyklo dopravy na území Středočeského kraje, jehož součástí je i město Rakovník. Z hlediska ochrany ovzduší představuje cyklo doprava pozitivní formu mobility, která nedegraduje kvalitu ovzduší. Město Rakovník je v současné době propojen

sítí cyklostezek se všemi okolními obcemi a jednou z priorit je zvýšení bezpečnosti cyklostezky do Lubné, pravidelná obnova a údržba již stávajících cyklostezek.

- **Zvýšení plynulosti dopravy v obcích (PZKO_2020_P_7)** – Toto opatření bude naplněno po dokončení stavby obchvatu města Rakovník, která aktuálně probíhá. Jedním z cílů této stavby je odvedení tranzitní dopravy mimo centrum města, a tím i zvýšení plynulosti dopravy ve městě. Po dokončení stavby a stabilizaci nové dopravní situace budou případně navržena další opatření ke zvýšení plynulosti dopravy ve městě Rakovník.
- **Omezování a zákazy vjezdu (PZKO_2020_P_8)** – Město Rakovník má již nyní omezenou dopravu na Husově náměstí zpoplatněním všech vjezdů na historické Husovo náměstí v centru města. Dále probíhá výstavba obchvatu města Rakovník, kdy po jeho dokončení bude zvažována realizace dalších opatření, vzhledem k tomu, že aplikování tohoto opatření by v současnosti zhoršilo již tak komplikovanou dopravu ovlivněnou stavbou obchvatu.
- **Nízkoemisní zóny (PZKO_2020_P_10)** – Aktuálně probíhá výstavba obchvatu města Rakovníka a dopravní situace ve městě je tímto ovlivněna. Vytvoření NEZ by mohlo dopravní situaci ve městě za stávajících podmínek ještě více zkomplikovat, a to včetně přístupnosti zásobování a samotné obslužnosti občanů. Město Rakovník o zavedení NEZ z těchto důvodů aktuálně neuvažuje.
- **Organizační opatření k rozvoji veřejné hromadné dopravy (PZKO_2020_P_12)** – Veřejná hromadná doprava pokrývá město Rakovník velmi dobře. Stabilizovaný dopravní terminál veřejné dopravy (autobusové nádraží a železniční stanice) s doprovodnou dopravní infrastrukturou a odpovídajícím občanským vybavením je základem systému obslužnosti města a integrace ve veřejné dopravě osob. Na území města se nachází cca 49 zastávek (platné k datu vydání dokumentu „Zpracování Strategického plánu rozvoje města Rakovník do roku 2033“) pokrývajících zastavěné území, město zároveň plánuje zřízení dalších zastávek městské veřejné dopravy.
(https://www.mesto-rakovnik.cz/e_download.php?file=data/editor/405cs_5.pdf&original=P2_SP_final.pdf)
- **Technická opatření k rozvoji veřejné hromadné dopravy (PZKO_2020_P_13)** – Město Rakovník je součástí Integrované dopravy Středočeské kraje. Rakovnicko dále obsluhují i integrované dopravní systémy sousedních krajů, a to zejména kraje Plzeňského (IDPK) a kraje Ústeckého (DÚK). V rámci města Rakovník není zavedena trolejbusová ani tramvajová doprava a město o jejich zavedení ani neuvažuje.
- **Emisní požadavky na lodě v kotvištích (PZKO_2020_P_15)** – pro město Rakovník nerelevantní, nenachází se zde žádné kotviště.

4. PODPŮRNÁ OPATŘENÍ K OMEZENÍ ZNEČIŠTĚNÍ OVZDUŠÍ ZE ZEMĚDĚLSTVÍ

- **Omezení emisí amoniaku ze stacionárních zdrojů (PZKO_2020_P_17)** – pro město Rakovník nepřislušné, opatření je v gesci Středočeského kraje.

5. PODPŮRNÁ OPATŘENÍ K OMEZENÍ ZNEČIŠTĚNÍ OVZDUŠÍ Z OSTATNÍCH ZDROJŮ

- **Energetický management (PZKO_2020_P_18)** – Energetický management města Rakovníka je součástí konceptu strategického řízení a plánování v energetické oblasti města Rakovníka v období 2023-2033 (Opatření 2.2. – Zavádění prvků energetického managementu). V souvislosti s projektem „Zpracování místní energetické koncepce města Rakovník,“ byl zpracován dokument Místní energetická koncepce města Rakovník, verze z 21.11.2023. **Dokument byl vypracován za finanční podpory Státního programu na podporu úspor energie na období 2022–2027 – Program EFEKT III, www.mpo-efekt.cz** a je veřejně dostupný na:

https://www.mestorakovnik.cz/e_download.php?file=data/editor/854cs_1.pdf&original=MEK_Rakovn%C3%ADk%2021.11.2023.pdf.

- **Územní plánování (PZKO_2020_P_23)** – Město Rakovník v červnu 2024 vydalo Územní plán Rakovník – úplné znění po vydání změn č. 1 a 2, v němž jsou uvedena opatření již reflektována. ÚP stabilizuje všechny stávající plochy bydlení a smíšené obytné na území města. Dále splňuje požadavek rozvoje urbanizovaných ploch, kde jejich rozvoj umožňuje výhradně uvnitř zastavěného území sídel, nebo v přímé vazbě na zastavěné a stabilizované území. ÚP nenavrhuje žádné prostorové izolované enklávy bez přímé vazby na stabilizovaná urbanizovaná území. ÚP stabilizuje pro zajištění obslužných aktivit na území města všechny stávající areály, stavby a zařízení veřejného i komerčního občanského vybavení a sportu a vymezuje je jako stabilizované plochy občanského vybavení, čímž je chrání před nežádoucími změnami využití a garantuje tak jejich dostupnost. ÚP stabilizuje plochy stávajících, fungujících a prostorově i provozně nekonfliktně lokalizovaných výrobních areálů na území města jako základ ekonomické prosperity města. Zvláštní důraz je kladen na stabilizaci Průmyslové zóny Rakovník v urbanistické struktuře města, průmyslové zóny s koncentrací nejvýznamnějších a nejlépe prosperujících zaměstnavatelů na území města. Nad rámec stabilizace existujících fungujících výrobních areálů a ploch vymezuje ÚP široké spektrum rozvojových ploch s potenciálem rozvoje širokého spektra ekonomických aktivit v různých odvětvích a segmentech hospodářství. ÚP umožňuje rozvoj urbanizovaných ploch výhradně uvnitř zastavěného území sídel nebo v přímé vazbě na zastavěné a stabilizované území.

ÚP navrhuje ucelený systém zásobování města Rakovník energiemi odpovídající stávajícím nárokům města i budoucím nárokům při zohlednění navrhovaného rozvoje území města. ÚP nenavrhuje výstavbu velkých zařízení pro výrobu obnovitelných zdrojů

energie, doporučuje však těchto zdrojů u jednotlivých objektů, tedy pro pokrytí lokálních potřeb. Na území města se nachází jedna fotovoltaická elektrárna (platné k datu vydání dokumentu). Vzhledem k předpokládané délce životnosti tohoto typu zařízení a současným trendům ve využívání alternativních zdrojů energie je plocha fotovoltaické elektrárny navržena k výhledovému navrácení do zemědělské půdy (po ukončení výroby energie z těchto zdrojů).

Realizace navrhovaných ploch bude mít kumulativní charakter se stávající zátěží území, bude docházet i ke kumulaci a synergickému působení hlukové a imisní zátěže z jednotlivých ploch navzájem. Vliv na kvalitu ovzduší a hlukovou zátěž se projeví zejména u ploch pro přeložku silnice II/229, a to poklesem zatížení tranzitní dopravou v centrální části obytné zástavby.

8. Seznam sledovaných indikátorů aktivit dle Akčního plánu zlepšování kvality ovzduší města Rakovník

Tab. 3. Přehled indikátorů dle aktivit uvedených v Akčním plánu města Rakovník

Opatření dle PZKO (kód opatření, název)	Pořadové číslo indikátoru	Název indikátoru (tj. aktivity)
PZKO_2020_1 Účinná kontrola plnění požadavků kladených na provozovatele spalovacích zdrojů zákonem o ochraně ovzduší	1.	Ověření provedení a výsledků kontroly technického stavu a provozu spalovacích stacionárních zdrojů na pevná paliva dle § 17 odst. 1 písm. h) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší (ORP)
	2.	Metodická a poradenská pomoc veřejnosti
PZKO_2020_2 Zvýšení povědomí provozovatelů o vlivu spalování pevných paliv na kvalitu ovzduší, významu správné údržby a obsluhy zdrojů a volby spalovaného paliva	3.	Osvěta

<i>PZKO_2020_P_5</i> Rozvoj bezemisní dopravy	4.	Podpora cyklo dopravy
<i>PZKO_2020_P_6</i> Odklon tranzitní a části vnitroměstské dopravy mimo obydlené části obcí	5.	Součinnost při výstavbě obchvatu města
<i>PZKO_2020_P_9</i> Parkovací politika	6.	Výstavba parkoviště
<i>PZKO_2020_P_11</i> Rozvoj alternativních pohonů ve veřejné a individuální dopravě	7.	Výměna / pořízení elektromobilu
<i>PZKO_2020_P_14</i> Omezení resuspenze z dopravy	8.	Výsadba zeleně
<i>PZKO_2020_P_16</i> Omezení větrné eroze	9.	Osvěta veřejnosti o ochraně půdy
<i>PZKO_2020_P_19</i> Komunitní energetika	10.	Realizace FVE na městských budovách
<i>PZKO_2020_P_20</i> Snížení spotřeby energie budov	11.	Rekonstrukce fasády a střechy na dílnách 1. ZŠ, včetně tepelné izolace
	12.	Zpracování energetických auditů na městské budovy vč. digitálního zaměření
	13.	Výměna a modernizace veřejného osvětlení
	14.	Snížení energetické náročnosti budov

PZKO_2020_P_21 Omezování prašnosti ze stavební činnosti	15.	Osvěta k omezování prašnosti
	16.	Požadavek investora vůči zhotoviteli staveb na omezení prašnosti ze stavební činnosti
	17.	Důsledná kontrola povinnosti dle § 16 odst. 10 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů
PZKO_2020_P_22 Zpevnění povrchu nezpevněných komunikací a zvyšování podílu zeleně v obytné zástavbě, omezení prašnosti z odkrytých ploch a deponií	18.	Zvyšování podílu zeleně v obytné zástavbě